

Nieuw licht van ERCO voor de barokzaal van de stiftbibliotheek Sankt Gallen:

In één van de oudste en meest belangrijke bibliotheken ter wereld zetten lichtoplossingen van ERCO waardevolle geschriften volgens de regels van monumentenzorg in scène.

Talrijke elementaire werken uit de Europese geschiedenis van de wereld van de intellectuelen worden in de stiftbibliotheek Sankt Gallen bewaard. De kwintessens van de collectie vormt de voor het grootste deel ter plaatse ontstane corpus van vroeg-middeleeuwse handschriften uit de 8e tot 11e eeuw. De stiftbibliotheek die in 1983 door UNESCO in het register van het wereldcultuurerfgoed werd opgenomen, behoort tegenwoordig tot de toonaangevende musea van Zwitserland en het wordt jaarlijks door ca. 200.000 gasten bezocht. ERCO ledspots aan op maat gemaakte spanningsrails verlichten de waardevolle boekenvoorraad alsmede de wisseltentoonstellingen in de barokke boekenzaal.

Projectgegevens

Project:
Stiftbibliotheek St. Gallen, Zwitserland

Lichtplanning:
Andreas Gut, St. Gallen, Zwitserland

Regeling:
Studio Tschümperlin, Alpthal, Zwitserland

Fotografie:
David Schreyer

De bouw van de barokzaal van de stiftbibliotheek duurde van 1758 tot 1767. Deze wordt als de mooiste niet-kerkelijke barokruimte van Zwitserland beschouwd en als een in zijn vorm meest perfecte bibliotheekgebouwen. De zaal is in de vorm van een hal met wandpijlers met vijf gewelven opgezet. Halverwege de hoogte bevindt zich een galerij rondom de zaal. In

lengterichting wisselen boekenkasten en vensternissen elkaar in golfvorm af. De pijlers zijn in de hal geplaatst en met Korinthische sierzuilen verstevigd. Tussen deze en vlakke pilasters staan de boeken in boekenframes met traliwerk. Wat de moeite waard is om te beschermen, is de historische vloer, daarom mag de zaal alleen met viltten pantoffels worden betreden.

Uitdaging: de ruimte als geheel zichtbaar maken zonder directe lichtinval in het midden ervan.

Een plafond vol pracht en praal, voorzien van kunstzinnig stucwerk en schilderijen op de gewelven bekroont de barokzaal en wekt de indruk van het lichtste vlak in de ruimte. Het plafond van de zaal is een blikvanger en is tegelijkertijd een lichtreflector voor het midden van de ruimte. Vanwege bijzonder lichtgevoelige expositiestukken in de daar geplaatste vitrines mag dit gebied vanuit conservatoir oogpunt niet rechtstreeks worden verlicht. „Wij hebben dus een verlichting gecreëerd die als het ware aan de wanden en het plafond van de ruimte 'kleeft', zonder het midden van de ruimte rechtstreeks te verlichten", aldus lichtplanner Andreas Gut die voor het nieuwe verlichtingsconcept van de bibliotheek de verantwoordelijkheid neemt. „De regels van monumentenzorg vereisten voor de barokzaal bovendien een verlichting met een gelijkmatige uitstraling met zo onopvallend mogelijke armaturen."

Andreas Gut bereikt dat via accentverlichting van de historische inbouwcomponenten en boekenrekken met veel afzonderlijke spots die een volledig homogeen effect sorteren. In nauw overleg met Monumentenzorg besloot hij om een zo klein mogelijke led-spotfamilie van ERCO te kiezen, die verschillende lichtverdelingen in een uniform design ter beschikking stelt. Zwarte [Eclipse 48V-spots](#) in maat XS verlichten de boekenrekken en de daarin verzamelde waardevolle geschriften zonder uitzondering in warmwit 3000K. De spots worden aan een speciaal geproduceerde, gebogen [minirail 48V-spanningsrail](#) gemonteerd, langs de onderzijde van de galerij. De service "[ERCO individual](#)" biedt op maat gemaakte gemodificeerde versies voor speciale vereisten in het project.

ERCO Eclipse met wisselbare optische systemen: een enkele spotfamilie maakt maximale flexibiliteit mogelijk

„Het systeem met wisselbare Spherolit-lenzen naar aangesloten spots maakt een grote flexibiliteit van de verlichting mogelijk, met name met het oog op tijdelijke

wisseltonstellingen in de zaal", verklaart de lichtplanner de keuze voor de producten van ERCO. „Daarbij was het belangrijk dat het licht en niet de armaturen werden waargenomen." De filigranen zwarte [minirail 48V-spanningsrail](#) verdwijnt achter de rondom lopende houten lijst aan de onderkant van de galerij uit het blikveld. Deze past zich perfect aan de bogen van de barokke architectuur aan.

„Alleen bij de zeer kleine radii moesten wij de spanningsrail onderbreken en de stroom onopvallend met kabels verder laten vloeien", aldus Andreas Gut. Op de galerij werden Eclipse spots in minirail adaptiestukken in de houten vloer verzonken en met metalen behuizingen beschermd tegen betreden. De vloer is van latere datum en valt daardoor niet onder monumentenzorg.

Het verlichtingsniveau in de ruimte is in totaal niet hoog, daarom zijn de kleine spots voldoende. „50 lux was als maximale bovengrens voor handschriften en gevoelige expositiestukken conservatoir voorgeschreven", legt Silvio Frigg, Manager Conservering en veiligheid bij de stiftbibliotheek uit, die het project ter plaatse heeft begeleid. De totale verlichting van [Eclipse spots](#) aan spanningsrails rondom de galerij alsmede enkele aanwezige spots op de leuningen en lineaire armaturen voor het plafond kan via de Casambi Bluetooth-regeling aan verschillende gebruiksscenario's worden aangepast.

„Wij kunnen kiezen tussen voorgeconfigureerde instellingen voor het algemene museumbedrijf, voor evenementen zoals concerten, lezingen of ook voor rondleidingen over specifieke vraagstukken", aldus Silvio Frigg. En hoewel er nu in totaal meer licht in de ruimte is dan vóór de nieuwe verlichting, bleef het energieverbruik ongeveer hetzelfde – wat de energie-efficiëntie van de lichtoplossingen van ERCO onderstreept.

In het project gebruikte armaturen

Eclipse 48V

Over ERCO

ERCO is een internationale specialist voor hoogwaardige en digitale architectuurverlichting. Het in 1934 opgerichte familiebedrijf is wereldwijd actief in 55 landen met eigen verkooporganisaties en partners.

Voor ERCO is licht de 4e dimensie in de architectuur – en vormt daardoor een integraal onderdeel van duurzaam bouwen. Licht is de bijdrage om de maatschappij en architectuur te verbeteren en in dezelfde mate het milieu te behouden. ERCO Greenology® – de ondernemingsstrategie voor duurzame verlichting – verenigt ecologische verantwoordelijkheid met technologische competentie.

In de Lichtfabriek in Lüdenscheid ontwikkelt, ontwerpt en produceert ERCO armaturen met de zwaartepunten lichttechnische optische systemen, elektronica en duurzaam design.

De lichtwerktuigen ontstaan in nauw contact met architecten, licht- alsmede elektrop-lanners. Deze worden primair in de volgende toepassingsgebieden ingezet: Work en Culture, Community en Public/Outdoor, Contem- plation, Living, Shop en Hospitality. De lich- texperts van ERCO ondersteunen ontwerpers wereldwijd om hun projecten met zeer precie- ze, efficiënte en duurzame lichtoplossingen te realiseren.

Als u meer informatie over ERCO of beeldma- teriaal wenst, bezoek ons dan op www.erco.com/press. Wij leveren u voor uw berichtgeving ook graag materiaal over pro- jecten wereldwijd.

Verzoek om bewijsexemplaren en links.

Voor meer informatie of beeldmateriaal verzoeken wij u contact op te nemen met:

ERCO GmbH

Katrin Klein
Content Manager / PR
Brockhauser Weg 80-82
58507 Lüdenscheid
Duitsland
Tel.: +49 2351 551 345
k.klein@erco.com
www.erco.com

mai public relations GmbH

Arno Heitland
Senior PR Consultant
Leuschnerdamm 13
10999 Berlijn
Duitsland
Tel.: +49 30 66 40 40 553
erco@maipr.com
www.maipr.com

